

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme ind paa det ærede Medlem Hr. Knud Kristensens Betragtninger over Spørgsmaalet om en Rentesenkning. Det ærede Medlem fremhævede, at den Omstændighed, at en Del af Landets andre Erhverv havde forholdsvis gode Tider og gav godt Udbytte, bevirkede, at Kapitalen var tilbøjelig til at søge derhen fremfor til de Erhverv, der i Øjeblikket var mindre lønnende. Fejlen herved er næppe den, at nogle Erhverv har gode Betingelser, men nok saa meget den, at andre Erhverv har daarlige Betingelser. Om det vilde hjælpe, at ogsaa de forholdsvis velstillede Erhverv fik Lov til at sejle deres egen Sø og derefter maaske ogsaa komme i Vanskeligheder, synes tvivlsomt, snarere maa vi haabe paa, at de daarligt stillede Erhverv kan komme paa Linie med de øvrige Erhverv, fremfor at ønske almindelig Fattigdom. At det er uheldigt at udbetale urimelige Dividender, selv om de paagældende Erhverv for Øjeblikket forløber paa økonomisk tilfredsstillende Maade, er jeg mere end enig i. Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen kom ogsaa ind paa Valutalovens valutamæssige Formaal og gav herved Udtryk for, hvad der efter hans Opfattelse skulde være det faste Grundlag for den danske Kronens Værdi, et Grundlag, som imidlertid, saa vidt jeg forstod den ærede Taler, var meget lidt fast. Taleren henviste til Forholdene i Norge og Sverige og hævdede, at der var i Modsætning til her i Landet Tilbud og Efterspørgsel afgørende for Landets Mønts Værdi, men han tilføjede, at selvfølgelig søgte man ogsaa i de her nævnte Lande at paavirke Tilbud og Efterspørgsel, saaledes at der kom Balance. Forholdene i Norge og Sverige kan imidlertid aldeles ikke sammenstilles med Forholdene her i Landet, idet de to nævnte Landes Eksport- og Importforhold er saa forskellige fra vore, at en direkte Sammenstilling ikke er mulig. I øvrigt er det, vi gør her i Landet, i Virkeligheden kun det samme, som det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen sagde, de selvfølgelig ogsaa gjorde i andre Lande, om end ved Hjælp af andre Midler, nemlig at de søger at regulere Efterspørgselen efter fremmed Valuta i Overensstemmelse med Tilbudet for at sikre, at fornøden Valuta altid kan staa til Raadighed til Betaling af den nødvendige Import. Det er ikke rigtigt, naar det ærede Medlem siger, at danske Landbrugere tvinges til at aflevere deres Eksportvaluta til Underkurs. De er tværtimod frit stillet med Hensyn til, om de vil

sælge Valutaen, og hvis Valutaen sælges, opnaar de herfor Dagens Kurs, det vil sige den Kurs, hvortil der er Efterspørgsel fra dem, der har Brug for fremmed Valuta til Betaling af Import eller andre Forpligtelser.

Naar det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen i Slutningen af sin Tale gjorde gældende, at en Priskontrol nødvendigvis altid førte til Rationering og Prisforhøjelse, og at der som Følge af den bestaaende Valutaordning vilde blive en stadig Nedgang i vor Eksport og en stadig større Varemangel, synes Kendsgerningerne at tale herimod. At en Priskritik skulde føre til Prisforhøjelse, forekommer ikke ganske indlysende, og hvad Eksporten angaar, er Forholdet for Industriens Vedkommende jo det, at Eksporttallet tværtimod i den forløbne Tid udviser en særdeles betydelig Stigning; for Landbrugseksportens Vedkommende skyldes Vanskelighederne ikke i mindste Maade Valutaordningen; tværtimod vilde Landbrugseksporten uden Valutaordningen have været langt daarligere stillet, end den er i Øjeblikket.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gav Udtryk for den Opfattelse, at Udviklingen Verden over havde bekræftet, at Statsforanstaltninger til Støtte for Erhvervslivet var paakrævede, og Taleren henviste i denne Forbindelse til de af hans Parti tidligere fremsatte Toldforslag som de efter hans Opfattelse rigtige Foranstaltninger til at imødegaa Tidens Vanskeligheder. Der er næppe Anledning til nu at komme ind paa en fornyet Drøftelse af de Problemer, der allerede gentagne Gange har været drøftet ved de tidligere Behandlinger af Valutaloven, herunder om Toldforanstaltninger vilde være egnede til at tjene de handelspolitiske Formaal, som Valutaloven bl. a. har for Øje.

Det ærede Medlem kom endvidere ind paa Spørgsmaalet om Iværksættelse af banktekniske Foranstaltninger til Supplerings af Valutaordningen, og det er vel nok utvivlsomt, at det ærede Medlem havde Ret i, at saadanne Foranstaltninger i et vist Omfang vilde kunne tjene til at styrke Valutaens Stilling. Paa den anden Side vil jeg tro, at de fleste, efter de Erfaringer, man tidligere har indvundet med Hensyn til Virkningerne af en skarp Kreditindskrænkning og lignende Foranstaltninger, helst vil undgaa for vidtgaende Skridt i saa Henseende. I samme Grad som Valutaordningen svækkes, vilde det formentlig, naar man vil opretholde et fast Pengevæsen, være nødvendigt at sætte banktekniske Foranstaltninger i Gang. Den Ødelæggelse